

Reuma Café: “CHRONISCHE PIJN”

“Leven met chronische pijn vanuit
het oogpunt van de reumatologie”

Philippe Carron

Dienst Reumatologie UZ Gent

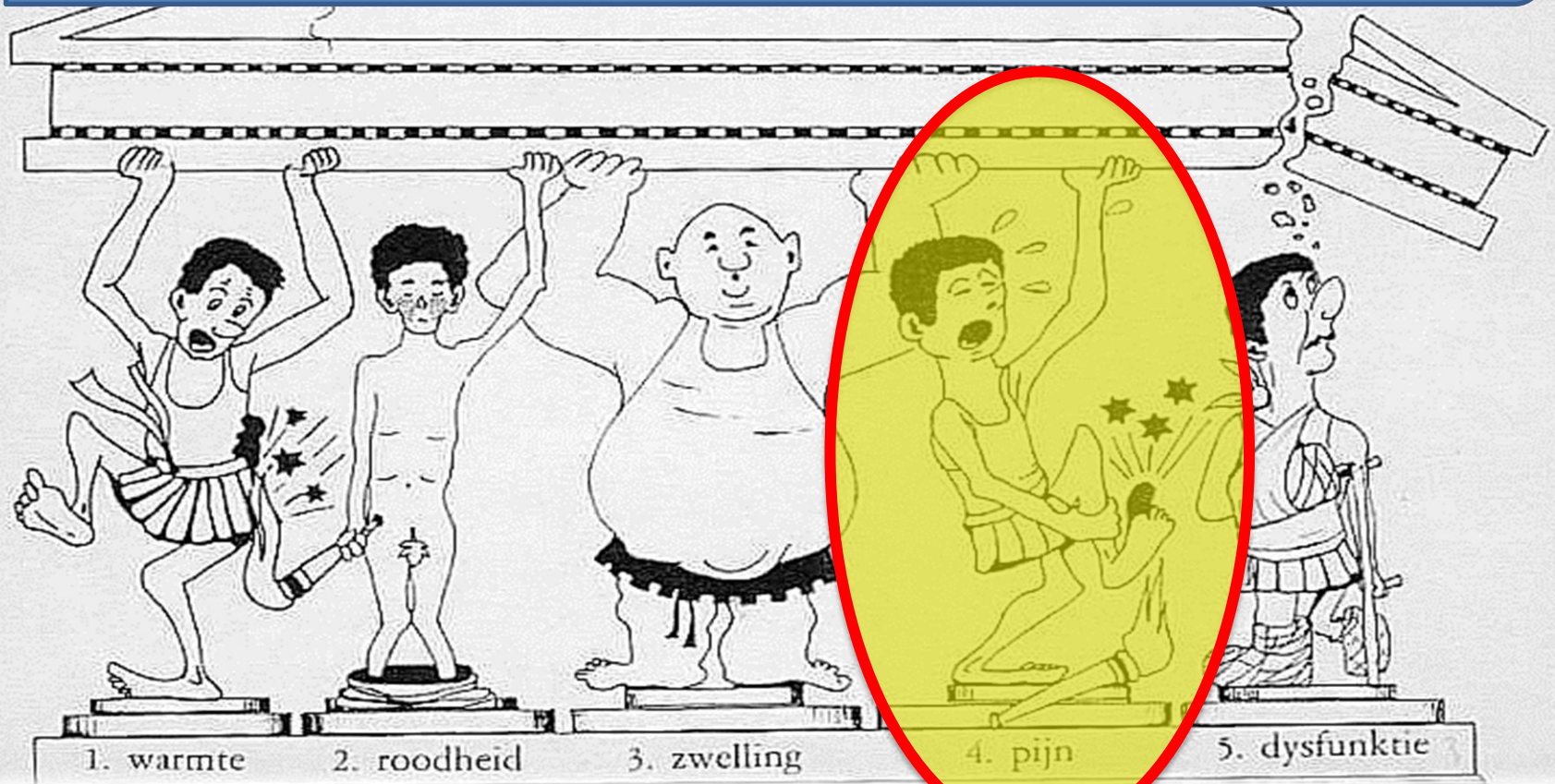
Chronische pijn vanuit reumatologie: overview

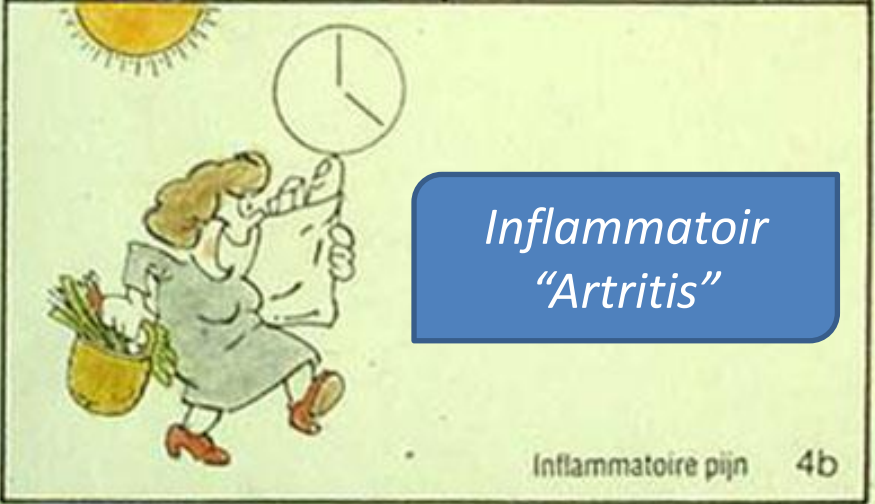
- Pijn en anamnese
- Pijn en klinisch onderzoek
- Quantificeren van pijn en ziekte-activiteit
- Pijn en therapie

Chronisch pijn : anamnese

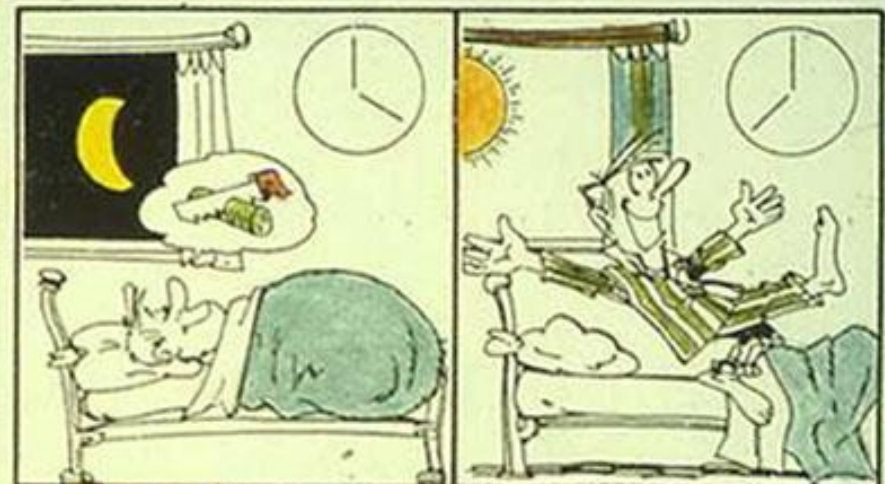
Cardinal Signs of Inflammation

Rubor et tumor cum calore et dolore et functio laesa
(redness and swelling with heat and pain and loss of function)

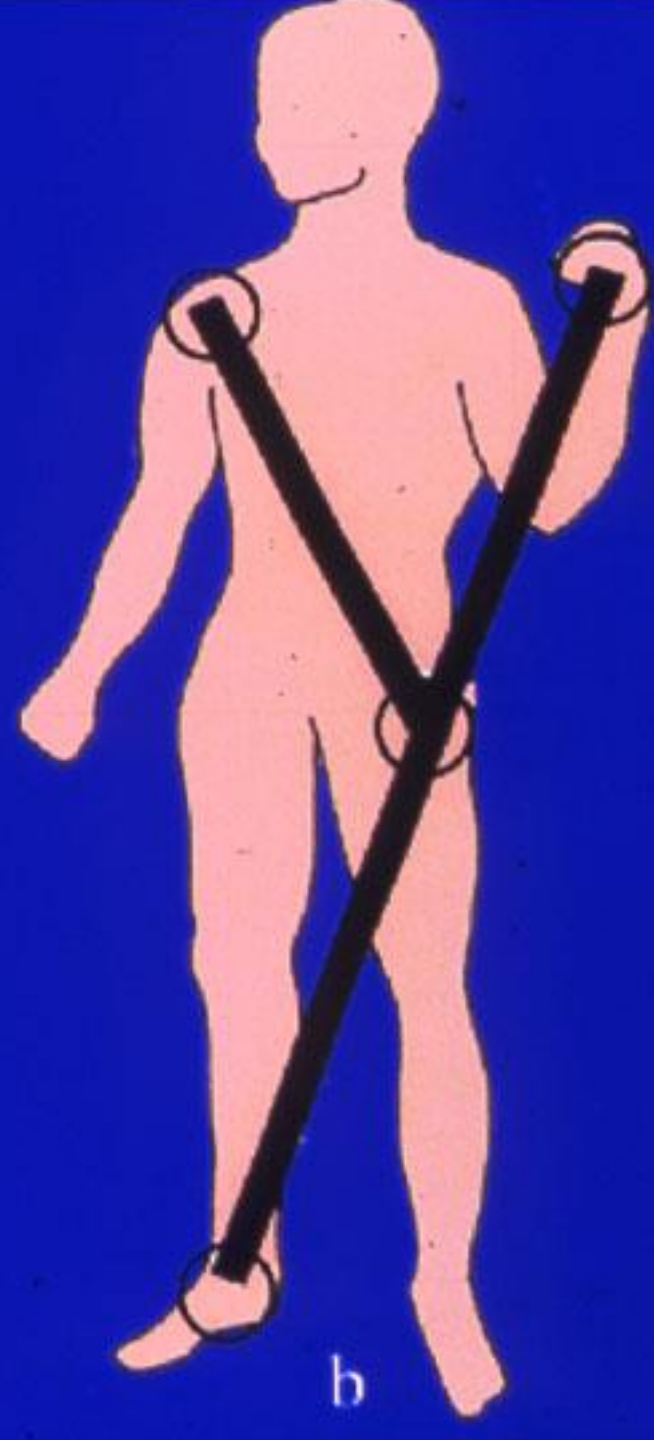
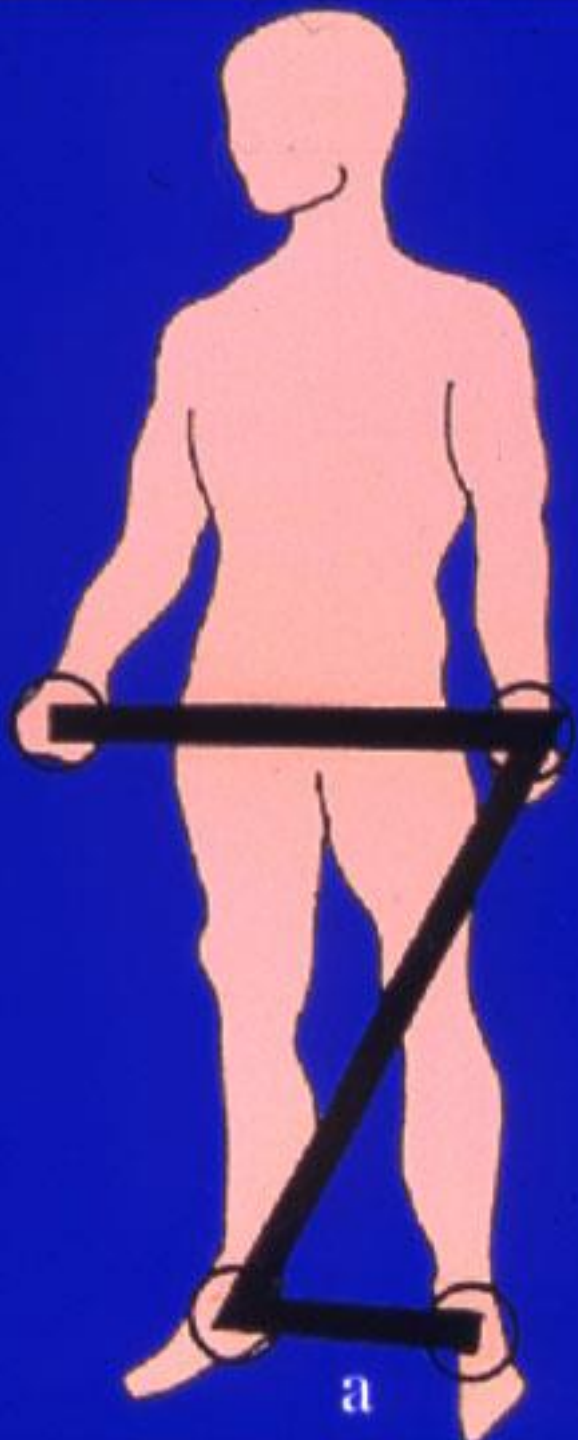

Inflammatoire pijn 4b

Mechanische pijn 4a

Symptomen RA

- **polyarthrititis kleine handgewrichten**
- **mono-articulaire arthritis** minder frequent
- **Chroniciteit:** gewrichtsklachten en **evoluieren langzaam** over enkele maanden
- **Inflammatoir pijnpatroon**
 - **Nachtelijke pijn**
 - **Ochtendstamheid** soms tot enkele uren
 - Beter met bewegen
 - Slechter met stilzitten

Bv washandje niet kunnen uitwringen, kopje koffie met 2 handen moeten vasthouden
Soms vermelden patiënten zelf **zwellingen**, vnml thv MCP's en PIP's (doorknippen van ringen)

Symptomen RA

- **Zwelling van weke delen** , bv over de MCP's van de handen
- **Pijnklachten in de voeten** , vnl thv MTP regio (gevoel van steentjes in de schoen)
- **Patroon van gewrichtsaantasting** zeer typisch: **symmetrische aantasting** van PIP, MCP's, polsen, ellebogen, schouders, heupen, enkels en MTP's
- Uitgesproken **vermoeidheid, anorexia** en **mild gewichtsverlies**

Symptomen RA

- **Pijn afhankelijk van ernst van aantasting van gewricht**
 - Pijn bij chronische synoviale proliferatie: continue zeurende pijn met weinig verandering in intensiteit
 - Pijn bij bot- en kraakbeenaantasting zonder inflammatie: scherpe, acute pijn bij fysieke belasting, beterend met rust
- **Springvingers** te wijten aan tenosynovitis van de flexorpezen

TABEL I. Percentage van 409 patiënten met reumatoïde artritis die een woord kozen uit de 20 subschalen van de 'McGill pain questionnaire'

<i>woorden</i>	<i>percentage</i>
<i>sensorisch</i>	
1. kloppend bonzend barstend	23,4
2. opflikkerend flitsend schietend	25,4
3. prikkend stekend* doorborend	54,0†
4. scherp snijdend messcherp	24,6
5. drukkend knellend snoerend	25,1
6. trekkend splijtend scheurend	14,1
7. branderig brandend vlammend	28,8
8. broeiend gloeiend verschroeiend	33,1
9. koud ijskoud vriezend	13,9
10. tintelend jeukend elektrisch	27,5
11. stijf* strak krampend	74,6†
12. zeurend* knagend hardnekkig	65,0†
<i> affectief</i>	
13. vermoeiend* afmattend uitputtend	64,2†
14. chagrijnig deprimerend ziekmakend	38,0
15. gespannen benauwend verstikkend	22,9
16. verontrustend beangstigend angstaanjagend	20,9
17. treiterend kwellend martelend	22,9
<i>evaluatief</i>	
18. licht matig* erg enorm	68,1†
19. draaglijk* hinderlijk* ontzettend onhoudbaar	81,5†
20. vervelend* ellendig vreselijk afgrijselijk	72,3†

*Woorden door meer dan 25% van de patiënten gekozen.

†Schalen door meer dan 50% van de patiënten gekozen.

Inflammatoire lage rugpijn in axSpA: verschillende criteria

Calin Criteria¹ (IBP if 4/5 Present)

- **Age at onset <40 years**
- **Duration of back pain >3 months**
- **Insidious onset**
- **Morning stiffness**
- **Improvement with exercise**

Berlin Criteria² (IBP if 2/4 Present)

- To be applied in patients with chronic back pain (>3 months)
- **Morning stiffness >30 minutes**
- **Improvement with exercise, not with rest**
- **Awakening at 2nd half of the night because of pain**
- **Alternating buttock pain**

ASAS Criteria³ (IBP if 4/5 Present)

- To be applied in patients with chronic back pain (>3 months)
- **Age at onset <40 years**
- **Insidious onset**
- **Improvement with exercise**
- **No improvement with rest**
- **Pain at night (with improvement upon getting up)**

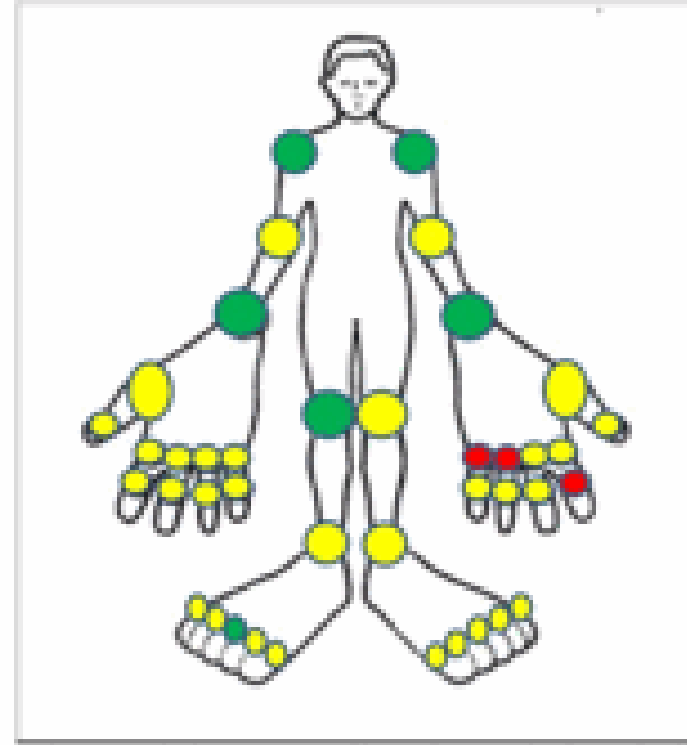
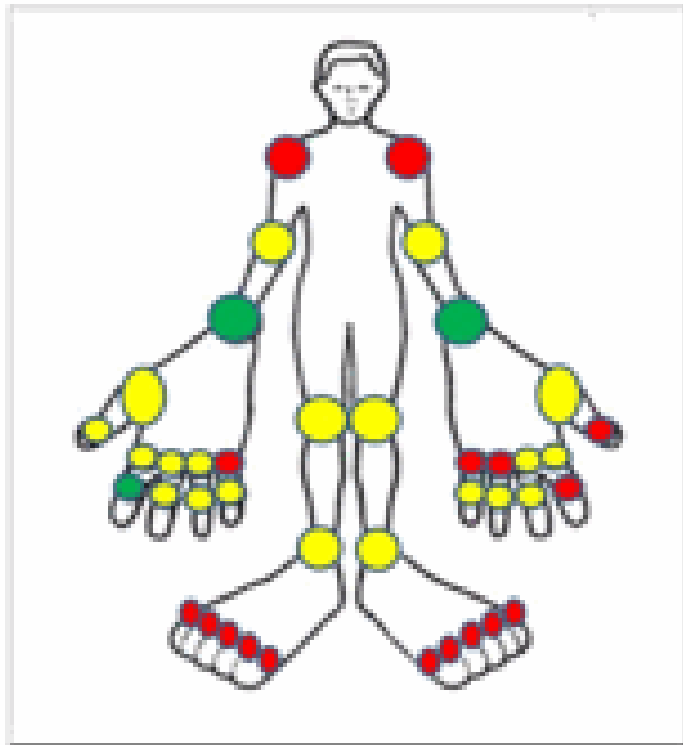
ASAS, Assessment of SpondyloArthritis International Society.

¹Calin A, et al. *JAMA*. 1977;237:2613-2614; ²Rudwaleit M, et al. *Arthritis Rheum*. 2006;54:569-578;

³Sieper J, et al. *Ann Rheum Dis*. 2009;68(suppl II):ii1-ii44.

Chronisch pijn : klinisch onderzoek

Figure 1. Distribution of kappa agreement on activity among individual joints for swelling (left panel) and tenderness (right panel).

Kappa agreement

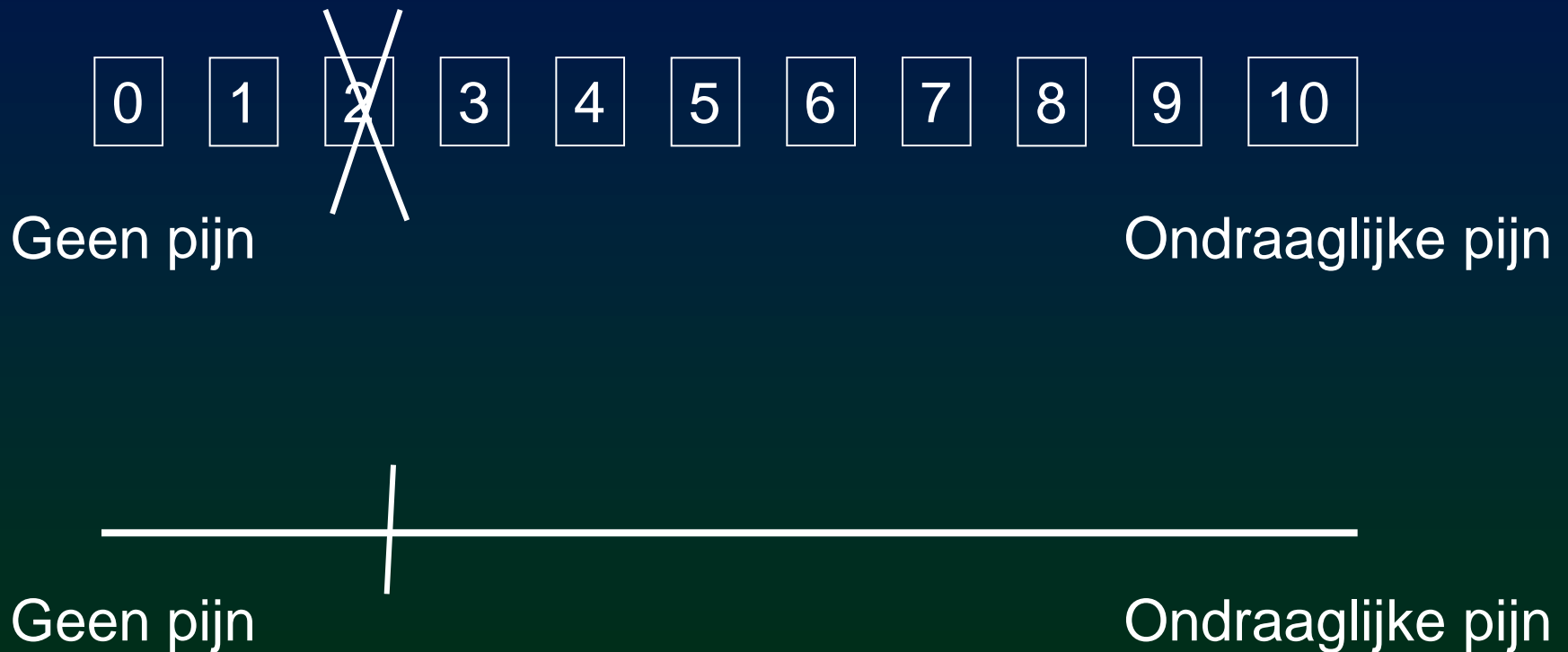
≤ 0.20
poor

0.21-0.40
fair

0.41-0.60
moderate

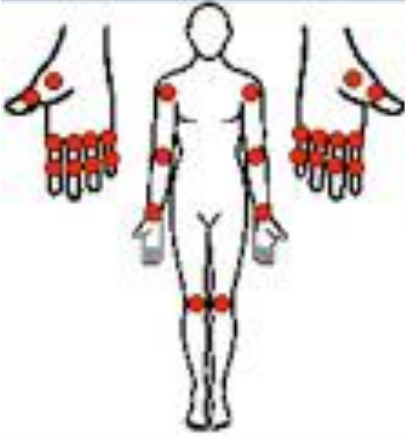
Chronisch pijn : quantificeren en invloed op ziekte-activiteit

Visual Analogue Scale (VAS) *of* Numerical Rating Score (NRS)

iPod 23:33

HOME DAS28

	CRP (mg/dl)	ESR
Tender Joints	3	2.6
Swollen Joints	2	23
	VAS (0-100)	
		RUN

DAS28CRP activity 3.84 Moderate

DAS28CRP disease activity

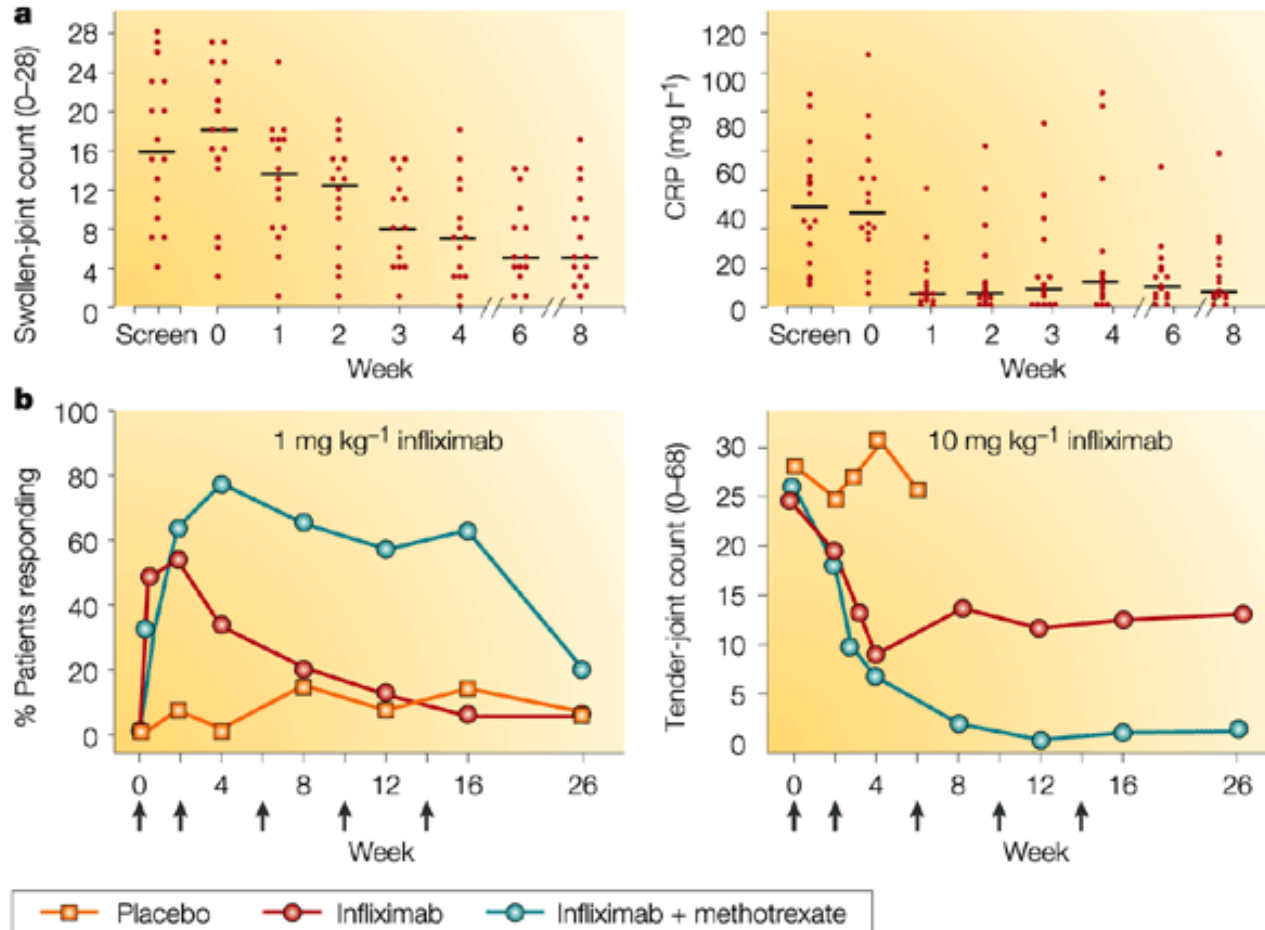
>4.1	high
2.7~4.1	moderate
<2.7	low
<2.3	remission

clear

Evaluatie van de Ziekte Activiteit BASDAI

- Bath Ankylosing Spondylitis Disease Activity Index
- De BASDAI bevat 6 vragen i.v.m. 5 belangrijke symptomen van Spondylitis Ankylosans
 - ❖ Vermoeidheid
 - ❖ Axiale pijn
 - ❖ Gewrichtspijn en -zwellings
 - ❖ Pijn gecorreleerd aan enthesitis
 - ❖ Ochtendstijfheid – ‘kwantiteit en kwaliteit’ (2 vragen)
- 0-10 voor elke vraag; voor de ochtendstijfheid vraag wordt het gemiddelde genomen; totaal score ÷5
- Score van 0 (zeer goed) tot 10 (zeer slecht)

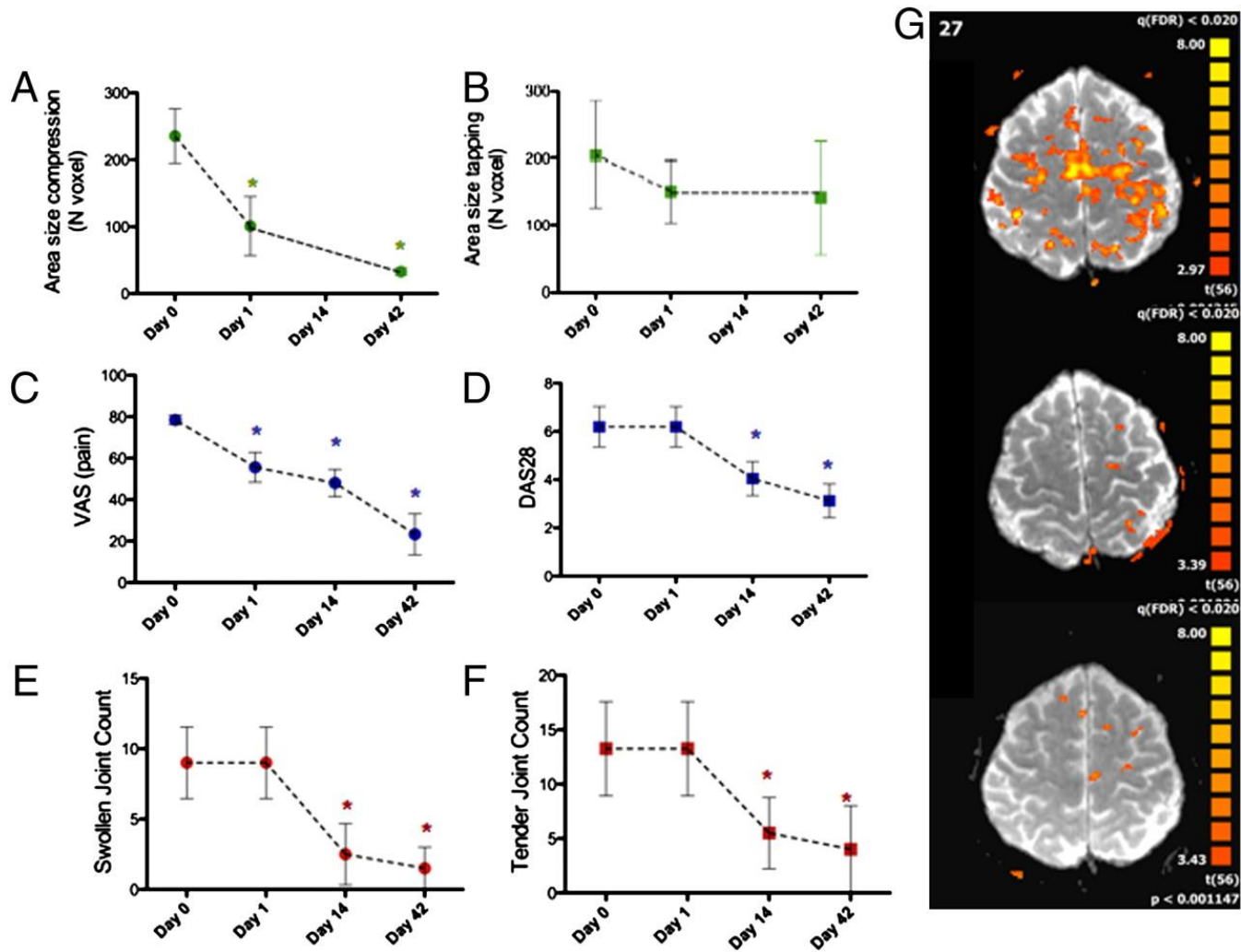
Pijn en behandeling

Pijn en behandeling

- Hoe komt het dat pijn zo snel wordt onderdrukt door anti-TNF therapie bij RA/SpA? Centraal zenuwstelsel?
- Functionele MRI van de hersenen
 - Verhoging van neuron-activiteit in een bepaald gebied van de hersenen gaat gepaard met een sterkere doorbloeding van deze gebieden bv: in motorische gebieden bij het bewegen van arm/been
 - In de RBC in bloedvaten treedt daarbij een verandering op in het Hb en O₂ gehalte
 - Verlaging van O₂ gehalte gaat gepaard met een verandering in magnetische eigenschappen van Hb; wordt door fMRI-detectoren opgepikt
 - verhouding tussen zuurstofrijke en zuurstofarme hemoglobine wordt gemeten (=Blood Oxygenation Level Dependent (BOLD))
 - Grote voordeel : op niet-invasieve wijze een beeld van de hersenen in actieve toestand
 - Nagaan welke gebieden in de hersenen betrokken zijn bij complexe taakverrichtingen zoals bv pijn

Pijn en behandeling

Predictie response op CZP adhv f MRI van de hersenen?

